

На основу члана 39. став 1. и члана 51. став 4. тачка 4), а у вези са чланом 93а став 3. Закона о енергетици („Службени гласник РС“, бр. 145/14, 95/18-др.закон и 40/21), и члана 12 Статута Агенције за енергетику Републике Србије („Службени гласник РС“, број 52/05)

Савет Агенције за енергетику Републике Србије на 11. ванредној седници од 30. јуна 2021. године, донео је

УПУТСТВО

за припрему мрежног правила о сарадњи оператора повезаних транспортних система и правилима за размену података

1. Утврђује се упутство за припрему подлога за израду мрежног правила које се односи на међусобну сарадњу оператора повезаних транспортних система и правилима за размену података из члана 93а. став 1. тачка 4) подтачка (3) Закона о енергетици („Службени гласник РС“, број 145/14, 95/18-др. закон и 40/21)-у даљем тексту Закон. Ово упутство усклађено је са обавезама Републике Србије преузетим у складу са потврђеним међународним уговорима.

2. За потребе припреме акта из тачке 1. овог упутства, оператори транспортног система користе текст Уредбе Европске Комисије (ЕУ) бр. 2015/703 од 30. априла 2015.године, која је усаглашена са Одлуком Сталне групе на високом нивоу Енергетске заједнице бр: 2018/02/PHLG-EnC од 12. јануара 2018. године,и која је објављена на интернет страници Секретаријата Енергетске заједнице (<https://www.energy-community.org/legal/acquis.html>).

3. Задужују се оператори транспортног система да на усаглашеном тексту превода адаптиране Уредбе из тачке 2. на српски језик (у даљем тексту: Уредба), изврше сва потребна усклађивања одређена овим упутством.

4. Без обзира на то да ли ће припремати акт из тачке 3. овог упутства самостално или у сарадњи, оператори транспортног система се задужују да подлоге за израду мрежног правила из члана 93а. став 1. тачка 4) подтачка (3) Закона, претходно међусобно усагласе тако да оне у садржини буду истоветне, пре него их доставе Агенцији за енергетику Републике Србије (у даљем тексту: Агенција) ради прибављања сагласности из члана 93а став 3. Закона.

5. Оператори транспортног система припремају подлоге за израду мрежног правила из члана 93а. став 1. тачка 4) подтачка (3) Закона у складу са овим упутством, тако што у тексту Уредбе спроводе следеће измене и допуне:

1) Наслов Уредбе се замењује тако да гласи: „Адаптирани текст Мрежног правила о сарадњи оператора транспортних система и правилима за размену података.“

2) У члану 1. тачка 2. Уредбе, реченице прва и друга треба да гласе:

„Ова уредба се примењује на тачкама интерконекције које повезују систем за транспорт природног гаса са транспортним системом суседне Уговорне стране. О примени ове уредбе на другим тачкама интерконекције одлучује Агенција.“

У члану 1. тачка 2. Уредбе, у реченици трећој, речи: „тачка 3.2. Анекса I Уредбе (ЕЗ) бр. 715/2009“, заменили речима: „у акту којим се уређују мрежна правила која се односе на податке и информације које објављује оператор транспортног система.“

У члану 1. тачка 2. Уредбе, реченица четврта, брише се.

У члану 1. иза тачке 2. Уредбе додати нову реченицу која гласи: „Ова Уредба обавезујућа је за све учеснике тржишта.“

3) У члану 2. Уредбе уводна реченица испред дефиниција израза, мења се тако да гласи:

„Изрази употребљени у овој уредби имају значење дефинисано у закону који уређује област енергетике (у даљем тексту: Закон), с тим да се у овој уредби употребљавају и додатни изрази који имају следеће значење.“

4) У члану 2. Уредбе у дефиницијама израза придодају се следећи изрази и њихове дефиниције:

„() „номинација“ – значи најаву, односно претходно обавештење које корисник система упућује оператору транспортног система којим га обавештава о количини природног гаса којим корисник система намерава да му преда на транспорт, односно да преузме са транспорта;“

„() „капацитет“ – максимални проток природног гаса изражен у Sm^3/h или у kWh на који корисник система има право у складу са закљученим уговором о транспорту природног гаса;“,

„() „Уговорна страна“ – означава потписницу Уговора о Енергетској заједници која је тако именована у Закону о ратификацији Уговора о оснивању Енергетске заједнице ... (Службени гласник РС“, број 62/06);“,

„() „Агенција“ – Агенција за енергетику Републике Србије;“,

„() „ENTSO-G“ – Удружење европских оператора транспортних система за природни гас;“,

а редослед дефиниција се прилагођава и означава по азбучном реду.

5) У целом тексту Уредбе, речи: „национално регулаторно тело“, заменили речју: „Агенција“, осим где је друкчије одређено овим упутством.

6) У члану 4. тачка 1. Уредбе, на почетку реченице, додају се речи које гласе: „У правилима о раду транспортног система природног гаса“.

У члану 4. тачка 2. Уредбе, у реченици првој, речи: „оператори транспортног система“, замењују се речима: „оператор транспортног система, у сарадњи са суседним оператором“,

У члану 4. тачка 3. Уредбе, у реченици првој, речи: „оператори транспортног система“, заменили речима: „оператор транспортног система“, а речи: „њиховим националним регулаторним телима“, заменили речју: „Агенција“.

У члану 4. тачка 3. Уредбе, у реченици другој, речи: „оператори транспортног система“, заменили речима: „оператор транспортног система“.

7) У члану 6. став 4. (а) Уредбе, речи: „националним или прописима Уније“, заменили речима: „важећим прописима (или прописима Европске Уније)“.

8) У члану 6. став 4. (б) Уредбе речи: „у складу са прописима Енергетске заједнице о сигурности снабдевања“ замењују се речима: „у складу са прописима који уређују сигурност снабдевања природним гасом.“.

9) У члану 7. тачка 3. Уредбе, у уводној реченици, речи: „Суседни оператори транспортног система договарају“, заменили речима: „Оператор транспортног система ће уговорити са суседним оператором транспортног система“.

У члану 7. тачка 4. (б) Уредбе, речи: „европски стандард EN1776 о функционалним захтевима за мерне станице за испоруку природног гаса“ заменили речима: „у складу са стандардом SRPS EN1776 којим се одређују функционални захтеви за мерне станице за испоруку природног гаса“.

10) У члану 8. тачка 1. Уредбе, у уводној реченици, речи: „суседни оператори транспортног система успостављају“, заменили речима: „Оператор транспортног система ће утврдити са суседним оператором транспортног система“.

У члану 8. тачка 2. подтач. (а), (ц) и (д) и тачки 3. овог члана Уредбе, речи: „суседни оператори транспортног система“, заменили речима: „оператор транспортног система са суседним оператором“, а у истом члану у тачки 2. подтачка (д) под (i) и (ii), речи: „суседни оператори система“ или брисати или заменили речима: „оператор транспортног система и суседни оператор“.

У члану 8. тачка 5. Уредбе, у уводној реченици, речи: „Ако друкчије не договоре суседни оператори система“, заменили речима: „Ако оператор транспортног система друкчије не уговори са суседним оператором транспортног система“, а у истом члану, у тачки 5. подтач. (а) и (ц), речи: „суседни оператори транспортног система“, заменили речима: „оператор транспортног система“.

У члану 8. тачка 5. (а) Уредбе, друга реченица се мења тако да гласи:

„Примена „правила мањег“, као основног правила, може се ограничити само у случају да су испуњени услови из члана 4. тачке 4.2.3.1. акта којим се уређује мрежно правило које се односи на управљање загушењима, а да би његова примена спречаила нуђење непрекидног капацитета који је добијен применом механизма за управљања загушењима“;

У члану 8. тачка 5. (б) Уредбе, треба да гласи: „(б) када је оператор транспортног система одговоран за контролу протока природног гаса, он је, у смислу ове уредбе, оператор који потврђује упаривање;“.

У члану 8. тачка 5. (ц) (iii) Уредбе, у реченици другој, речи: „о чему заједнички одлучују суседни оператори транспортног система“, заменити речима: „о чему одлучује оператор транспортног система у договору са суседним оператором“.

У члану 8. тачка 5. став 2. Уредбе, речи: „сагласности надлежног регулаторног тела“, заменити речима: сагласности Агенције“.

11) У члану 9. тачка 1. Уредбе, речи: „суседни оператори система“ заменити речима: „оператор транспортног система са суседним оператором“.

У члану 9. тачка 2. Уредбе, у реченици првој, речи: „оператори транспортних система“ заменити речима: „оператор транспортног система и суседни оператор транспортног система“. У реченици другој исте тачке овог члана, испред речи: „Оператор транспортног система“ додати речи: „Ако је“;

У члану 9. тачка 3. став 2. и тачки 4. Уредбе, речи: „суседни оператори система могу да договоре“, заменити речима: „оператор транспортног система може да уговори са суседним оператором транспортног система“.

У члану 9. тачка 4. Уредбе, на крају реченице после речи: „објављено“, додати речи: „у правилима о раду транспортног система“.

12) У члану 10. тачка 1. Уредбе, речи: „суседни оператори система обезбеђују“, заменити речима: „оператор транспортног система у сарадњи са суседним оператором транспортног система обезбеђује“.

13) У члану 11 .и члану 12. тач. 1. И 2. Уредбе, речи: „Суседни оператори транспортних система“, заменити речима: „Оператор транспортног система“.

14) У члану 13. тачка 1. Уредбе мења се тако да гласи: „Оператори транспортног система користе мерне јединице које су одређене у ставу 2. ове тачке за потребе обавештавања, размене и објављивања података и информација прописаних Законом и прописима донетим на основу овог закона.“.

15) У члану 13. тачка 3. Уредбе мења се тако да гласи:

„Ако је тржиште природног гаса Републике Србије повезано само преко једног интерконектора са тржиштем само једне Уговорне стране или чланице Европске Уније, оператор транспортног система може са суседним оператором транспортног система да договори да наставе да примењују друкчије референтне вредности, ако је о томе постигао споразум са субјектима са којима комуницира и размењују податке и ако је за то прибави сагласност надлежног органа (МРЕ/Агенција)“.

16) У члану 14. Уредбе, на почетку прве реченице, речи: „Оператори транспортних система“, заменити речима: „Оператор транспортног система са суседним оператором“, а даље у тексту прве реченице речи: „у вези са Уредбом (ЕЗ) 715/2009“, заменити речима: „у вези са приступом транспортном систему“:

У члану 14. у реченици трећој, речи: „Анекс заснован на важећем стандарду ENISO 13443 Природни гас-Стандардни референтни услови“, заменити речима: „стандардом SRPS EN ISO

13443 (природни гас-референтни услови), који је дат у Прилогу 1. и који чини саставни део ове уредбе.“

17) У члану 15. у тачки 1. Уредбе, у реченици првој, речи: „Суседни оператори система ће сарађивати“, заменити речима: „Оператор транспортног система је дужан да сарађује са суседним оператором транспортног система“, а у реченици другој, речи: „оператори транспортног система“, заменити речима: „оператор транспортног система“.

У члану 15. тачка 2. Уредбе, уводна реченица се мења тако да гласи:

„Када оператор транспортног система обавести надлежни орган (МРЕ/Агенција) да он и оператор транспорта у суседној држави на чији се систем повезује не могу да отклоне ограничења у прекограничном транспорту узрокована одступањем од прописаног квалитета природног гаса, надлежни орган (МРЕ/Агенција) у координацији са надлежним регулаторним телом суседне државе, може да захтева од оператора транспортног система да предузмете следеће мере у року од 12 месеци, према следећем редоследу:“.

У члану 15. тачка 2. став 1. (е) Уредбе, после речи: „анализи и резултатима јавних консултација“, у наставку реченице текст се мења тако да гласи: „доставе на сагласност надлежном органу (МРЕ/Агенција) и надлежном регулаторном телу суседне државе, а проследе осталим регулаторним телима суседних Уговорних страна, ради информисања.“

У члану 15. тачка 2. став 2. Уредбе речи: „Оператори транспортних система“ заменити речима: „оператор транспортног система“, а речи: „његово национално регулаторно тело“, заменити тако да стоји „Агенција“.

У члану 15. тачка 3. Уредбе, у реченици другој, речи: „свако национално регулаторно тело“, заменити речима: „надлежни орган (МРЕ/Влада)“.

18) У члану 16. став 1. Уредбе, речи: „Оператори транспортног система“, заменити речима: „оператор транспортног система“.

У члану 16. у став 2. Уредбе, у тексту друге реченице речи: „надлежно регулаторно тело“, заменити речима: „надлежни орган (МРЕ/Агенција)“.

У члану 16. став 3. Уредбе, позивање на тачку 3.1.1.(1) (х) Анекса I Уредбе (ЕЗ) бр. 715/2009, заменити позивањем на одговарајући члан 5. тачка 5.1.1. (х) акта који уређује мрежна правила која се односе на податке и информације које објављује оператор транспортног система.

19) У члану 17. у тачки 1. Уредбе речи: „тачкама транспортних система“, заменити речима: „тачкама транспортног система“.

У члану 17. тачка 2. Уредбе, на почетку реченице после речи: „Оператор транспортног система“, додати речи: „у правилима о раду транспортног система за природни гас“..

У члану 17. тачка 3. Уредбе, у уводној реченици, речи: „Сваки оператор транспортног система“, заменити речима: „Оператор транспортног система“.

У члану 17. тачка 4. Уредбе, у првој реченици, речи: „операторима транспортних система“, заменити речима: „оператору транспортног система“, а речи: „национално регулаторно тело“, заменити речима: „надлежни орган (МРЕ/Влада)“.

20) У члану 18. тачка 2. Уредбе речи: „у складу са на чланом 12. Уредбе (ЕЗ) бр. 715/2009“ заменити речима: „у складу са Законом. “.

21) У члану 19. став 1. и 2. Уредбе, речи у тексту: „надлежни органи”, заменити речима: „надлежни орган (МРЕ/Влада/Агенција)“.

У члану 19. став 2. Уредбе, речи у тексту:

- „оператори транспортног система“, заменити речима: „оператора транспортног система и суседног оператора“;

- „у сарадњи са надлежним националним органима“, заменити речима: „у сарадњи са надлежним органом (МРЕ/Влада/Агенција)“.

У члану 19. тачка 3. став 1. Уредбе, речи: „релевантни оператори транспортних система предузимају следеће“, заменити речима: „оператор транспортног система, у сарадњи са суседним оператором, предузима следеће:“.

У члану 19. тачка 3. став 1. под (е) и у ставу 2. ове тачке, на почетку реченице, речи: „Када решење буде одобрено од стране националних тела“, заменити речима: „Када надлежни орган (МРЕ/Влада/Агенција), у сарадњи са регулаторним телом суседне државе прихвати предлог“.

У члану 19. тачка 4. Уредбе, на почетку прве реченице, речи: „Ако национална тела не прихвате ни једно од понуђених решења...“, заменити речима: „Ако надлежни орган (МРЕ /Влада/Агенција), у сарадњи са надлежним телом суседне државе, не прихвати ни једно од понуђених решења...“, а у наставку ове реченице, речи: „оператори транспортних система“, заменити речима: „оператор транспортног система, у сарадњи са суседним оператором“.

У члану 19. тачка 4. Уредбе, у реченици другој, речи: „оператори транспортног система ће прихватити“, заменити речима: „оператор транспортног система ће, у координацији са суседним оператором, прихватити“.

22) У члану 20. у тачки 2. Уредбе, уместо позивања на тачку 2.2. Анекса I Уредбе (ЕЗ) бр. 715/2009, треба да стоји позивање на члан 4. тачка 4.2. акта којим се уређује мрежно правило које се односи на поступке управљања загушењима.

23) У члану 22. тачка 1. Уредбе треба да гласи: „Сваки оператор транспортног система који је повезан на суседни транспортни систем предузима ...“.

24) У члану 23. тачка 1. Уредбе, речи: „Оператори транспортних система“, заменити речима: „оператор транспортног система“;

У члану 23. тачка 2. Уредбе, речи: „1. октобра 2018“, заменити речима: „на дан ступања на снагу ове уредбе“.

25) У члану 24. тачка 1. Уредбе, у реченици првој, речи: „У складу са чланом 8 (3) Уредбе 715/2009“, бришу се.

26) Члан 25. Уредбе, мења тако да гласи:

„Када оператор транспортног система, самостално или на захтев Агенције, по спроведеним јавним консултацијама, уреди у правилима о раду транспортног система питања из ове уредбе о којима је прописано да одлучује или даје сагласност Агенција, сматра се да је о тим питањима одлучено, односно да је дата сагласност Агенције на дан у коме оператор транспортног система прибави сагласност Агенције на ова правила.“

27) Додаје се нови члан 26. Уредбе који гласи:

„Прелазне одредбе

Члан 26.

Све релевантне информације о испуњењу обавеза из поглавља II-V ове уредбе оператор транспортног система проследиће надлежном телу сагласно обавезама које произлазе из повређених међународних уговора, најкасније у року од три месеца од датума почетка примене ове уредбе.

Оператори транспортног система достављају податке ENTSO-G почев од дана приступања удружењу ENTSO-G.“

28) У Прилогу 1. који чини саставни део ове уредбе, у табели речи: „ENISO 13443 Природни гас - Стандардни референтни услови“, замењују се речима: „Стандард SRPS ENISO 13443 (Природни гас-референтни услови).“

6. Задужују се оператори транспортног система да акт из тачке 3. који је усаглашен са овим упутством доставе на сагласност Агенцији, најкасније 10. августа 2021. године.

7. Агенција ће дати сагласност ако је подлога за израду овог мрежног правила:

1) усаглашена са преузетим обавезама Републике Србије у складу са потврђеним међународним уговорима, тако да:

а) садржи све релевантне одредбе из Уредбе Комисије (ЕЗ) 2015/703 од 30. априла 2015 која је адаптирана у складу са Одлуком број 2018/02/ коју је донела Стална група на високом нивоу Енергетске заједнице 12. јануара 2018. године,

и

б) по својој структури и садржини вердостојно одражава текст адаптиране Уредбе из подтачке 1), и да су сва евентуална одступања само последица превода, у смислу члана 3. тачка (5) Процедуралног аката 01/2012 који је донела Стална група на високом нивоу Енергетске заједнице од 21. јуна 2012. године;

и

2) израђен у складу са овим упутством.

8. Приликом припреме подлога за израду овог мрежног правила, оператори транспортног система ће, у највећој мери у којој је могуће, користити Јединствена методолошка правила за израду прописа („Службени гласник РС“, број 21/10).

9. Агенција задржава право да ово упутство измени или замени новим само за случај да Република Србија накнадно преузме додатне обавезе сагласно потврђеним међународним споразумима.

10. Ово упутство се доставља свим операторима транспортних система ради припреме усаглашеног текста из члана 93а. став 1. тачка 4. подтачка (3) Закона и доставе Агенцији на сагласност којом се потврђује њихова усаглашеност са овим упутством.

Савет Агенције за енергетику Републике Србије

Број: 344/2021-Д-1
У Београду, 30. јуна 2021. године

ПРЕДСЕДНИК САВЕТА

Дејан Поповић